

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETE:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 360 Lc.
Fél évre ... 180 Lc.
Negyed évre ... 90 Lc.
Havonta ... 30 Lc.

Hirdetések díjazás szerinti
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A hitel.

Gazdasági életünk forgalmának a hitel az alapja. Évekkel ezelőtt tökéletes szilárdságu volt az alap, de a háború és az azt követő idők világszerte megingatták a hitelt. Minden államnak, minden kormányának legfőbb gondja volt mindig, hogy az ország hitelét a külföldön biztosítsa. A mai viszonyok a hitel terén súlyosan válságosak és különösen válságos a helyzet ebből a szempontból Romániában, ahol a hiteltől egyenes úton halad visszafelé a gazdasági élet a készpénzforgalomhoz.

vételével szinte megbénítják a gazdasági életet Romániában.

Rendes, normális körülmények között a kereskedő csak a legszükségesebb esetekben és átmenetileg, kiegészítésképpen használt üzleteihez banktól hitelezett pénzt. A bankkölcsön tudvalevőleg nagyon drága és különösen drága ez a mai viszonyok között. Mégis azt látjuk, hogy a kereskedők egyrésze drága áron banktól vesz kölcsön pénzt és üzletét hitelbe vett idegen pénzen, a bank pénzén bonyolítja le.

Bankkörökben egészségtelen ki növésnek tartják ezt az állapotot és most a hitelek restringálásával veszik elejét annak, hogy indokolatlan módon helyezték el a forgalomban amugy is kis mennyiségben levő pénzt. A pénzintézetek vezetői még idejekorán átlátják a helyzetet, hogy hová vezet az egészségtelen hitelezés olyan országban, ahol tulajdonképpen minimális a hitelforgalmi lehetőség. Meg kell előbb nyitni a hitel csapjait fölfelé, a pénzintézeteknek egymás között, a bucarestli nagy bankokkal kell előbb a normális hiteléletet létrehozniok és minden

féren, ahol csak lehetséges, el kell kerülni a felesleges készpénzforgalmat. Ha a pénzemberek ebben az irányban kifejtik a szükséges

tevékenységet, akkor egyik módját találják meg annak hogy az ország gazdasági állapotán segítsenek.

Román-magyar közeledés. (Gróf Bethlen István bucaresti látogatása.)

Bucurestből jelentik: A Timpul című bucaresti lap mai számában szenzációs cikket közöl Magyarország és a kis antant közti közeledésről. A lap szerint báró Zichy-Rubidó Rezső, Magyarország bucaresti követe teljes aktivitással lépett fel a román kormánynál abban az irányban, hogy legyen segítségére Magyarországnak abban, hogy a kisantant-hoz való közeledés létrejöhesse. Zichy-Rubidó ebben az akciójában az összes Bucurestben tartózkodó diplomaták a leghatározottabban támogatják.

A román kormány a Timpul közlése szerint — értésére adta Zichynek, hogy a legnagyobb készséggel áll a közeledés ügyében sorompóba, s ennek csak egy feltétele van és ez az, hogy a magyar kormány szerelje le a sovénizta ébredő mozgalmat. A megindított akció tervei szerint a kez-

deményező lépéseket a bucaresti kormány fogja megtenni úgy Belgrádban, mint Prágában.

Duca külügyminiszter e célból már meg is kezdte a tanácskozásokat Jugoszláviában és Csehszlovákiában a közeledés gondolatát igen szívesen fogadják. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök — amint a lap értesül, — már a legközelebbi jövőben Bucurestbe jön, hogy a román kormánnyal a közeledésre vonatkozó megállapodást létrehozza és a megegyezés módozatait precizizozza. A magyar miniszterelnök Bucurestből Belgrádba, majd Prágába utazik. A lap értesüléseit diplomáciai körökben élénken kommentálják.

A magyar vasut drágulása. Budapestről táviratozzák: Az Est illetékes helyről úgy értesül, hogy április tizenharmadikán életbe lép a felemelt személyi és teheráru díjazás a vasuton.

Utcai képek Moszkvából.

A „szabad gazdasági politikának káros hatása is van. — Alkoholistok. — Házi szeszgyártás. — Vitrágozik a kokain-kereskedelem.)

Moszkvából jelentik: Még csak rövid idő előtt Moszkvában — ha nem is tűntek el teljesen. (mert hiszen ez egy államban sem volt lehetséges), de erősen megcsappantak az illegális elemek. Szinte drákói eszközökkel küzdött a szovjetkormány a spekulánsok, a rablók, a tolvajok és az éjszakai világ alakjai ellen. De amilyen mértékben a Nepo (új gazdasági politika) megszervezésével egy többé-kevésbé szabad gazdasági élet fejlődött, ugyanolyan mértékben előbújtak rejtekhelyeikből a paraziták is: a koldusok, az utcai nők, a börtönzárak stb. Ezek az illegális elemek leginkább éjjel élnek életüket az orosz fővárosban, de némelyikük kimerészkedik a napvilágra is. Az illegális Moszkvának ezeket az elemeket akarjuk közelebről bemutatni.

A Lubjanski-köruton élénk sűrűség-forgás van. Sűrű embertömeg hömpölyög. Aggódo üzletemberek kiabálnak, susognak egymás kö-

zött. Keresztülhatolnak a tömegben és vadul gesztikulálnak. Égnek a szemek és révedezve körül tekintenek. A hangzavarból ilyen kiáltások törnek elő:

— Lengyelt kínálok! Lengyelt!
— Sárgát veszek! Kinek van sárgája? (A sárga aranyérmét jelent.)

Nyitani kötik az üzleteket. — Minden tranzakcióban tiz ember is „benne van”. Vadul villogtatják szemüket és szakadatlanul civódnak. A nagy üzletemberek azonban méltóságosan, mint az emlékszobrok állanak szokott helyükön, szovjet-rubelekkel tele-tömött kofferjeik mellett. Ők jóformán semmit sem beszélnek, csak számokat mondanak. A körut rácsai mögött kofaasszonyok állanak és pástéfomot, lepényt, cigarettát, meg gyufát árulnak hangos kínálattal.

Ez a nagy embertömeg annyira elmerült üzleteibe, hogy a világon semmi sem zavarhatja. De hirtelen, mintha vihar lepte volna meg, szerteszéjjel szalad. Az emberek keresztülugranak a rácson és a fákön, meg bokrokön át széjjelszédnek. De tiz perc múlva a bátrabbak a közeli utcákból és

Kapubejáratok mögül ismét elődugják orrukat. A hátuk mögött ilyen suttogást hallani:

— Mi baj történt?
— Ejnye, semmi. Semmi ilyen Vaklármá.

És míg tiz perc múlva a körut ismét üde van, újból kezdődik a játék.

A „Farmanzoncsiki” nevű régi tolvajgárda ismét itt van. Működési terük a pályaudvarok környéke. Kiválasztanak maguknak egy vagyonszónak játszó vidéket, szóba állnak vele és néhány arany vagy ezüstérmét ártatlan pófával féláron kínálnak neki megvételre. Mikor az üzlet kész és az eladó meggyőződött róla, hogy a világ legnagyobb emberével van dolga, lopva egy kis ládikót mutat neki, amelyben drágakövek vannak. Ezeket is potomáron kínálják megvételre és arra kérik a gyantán vevőt, hogy ne nézze meg a ládikót, mert minden pillanatban rajtuk tüflet a milícia. A vevő fizet, zsebrevégja az ékszerdobozt és otthon tudja csak meg, hogy közönséges tarka üveget vásárolt.

Egy másik igen elterjedt tolvajketegóriához tartoznak az

Igy a svájci pénzforgalomhoz arányitva és természetesen valutáris átszámítással Romániában alig egyharmadrész annyi készpénz forog személyenként kéz-kézen. Ha ezt a statisztikai kimutatást látjuk, akkor csodálkozunk kell azon, hogy Romániában még ennyire eleven a gazdasági élet.

Még csodálatosabb ez akkor, amikor Romániában a hitelforgalom jóval szűkebb korlátok között mozog, mint bárhol másutt külföldön. Romániában teljesen hiányzik a clearing és a belföldi átutalás terén is aránytalanul gyenge a forgalom. Az egyes hivatalok készpénzen, postautalványon telje sitenek egymásnak fizetéseket. Az államhivatalok felesleges pénzforgalma igen sok pénzt von el a gazdasági forgalomtól, de a valódi pénzzsűköt nem ez, sem pedig a defláció nem idézi elő, hanem egyes kereskedők maguk azok, a kik indokolatlan hitelek igénybe-

Titkok a bécsi katonai levéltárban.

(Az összes utódállamok megbízottai kutatják a rájuk vonatkozó okmányokat. A gazdátlan milliárd. — Hofrichter sorsa.)

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Az ugynevezett Militärgerichtsarchiv meglehetősen kevesek által ismert, de rendkívül érdekes levéltár. Tartalmazza mindazon perek okmányait, amelyeket a volt monarchia közös haditörvényszékei tárgyaltak a háboru alatt. Ez a rendkívül érdekes okmánytár a Rossauer-kaszárnyában van és nem kevesebb mint négy millió okmányt tartalmaz.

A háboru alatt hozott ítéletek közül csak a legsúlyosabbakat hajtották végre. A kevésbé szigorú ítéleteket felfüggesztették a háboru végéig, hogy az elítélteket addig is felhasználhassák a frontokon. Az osztrák állam mai hivatalnokai most keresik ki az akták közül azokat, akik még nem töltötték ki a büntetésüket, hogy azoknak végrehajtását keresztülvigyék. Természetes, hogy egyes szerény esetek szereplői kegyelmet kapnak a köztársasági kormánytól, csupán a rablás vagy gyilkosság miatt elítélteket keresik a büntetés végrehajtása miatt

egy bécsi tanítónak, akit okmányhamisításért a Feldgericht 18 hónapi fogházra ítelt. Okmányhamisítása abban állott, hogy szabadságlevelének dátumát kijavította, miáltal az meghosszabbított. — Tette ezt az aktákban foglalt védekezése szerint azért, mert menyasszonyával akart találkozni.

Különösen érdeklő az okmánytár az utódállamokat, amelyek polgárainak sok ügye volt a k. u. k. Militärgerichtek előtt. Románia, Olaszország, Csehszlovákia és Lengyelország hivatalnokai dolgoznak az irattárban, az őket érdeklő anyag kiválogatásában, a melyet aztán hatalmas ládáknak hazaszállítanak. A békeszerződés értelmében ugyanis ehhez joguk van.

Olaszország a napokban háza szállított tízerny láda okmányt, amelyek főleg Trient egykori polgármesterére, Vittorio Gippelre és Caesare Battista képviselőre vonatkoznak. Az utódállamok közül a legtöbb hivatalnokkal Csehszlovákia van itt képviselve. A köztársaságnak hat hivatalnok dolgozik az anyag kiválogatásán. Jelenleg a Kramerz-per aktáit állítják össze. A napokban szállították Csehországba a békeidők egykori szenzációjának, a Hofrichter-pernek aktáit. Hofrichter főhadnagy, mint ismeretes, a háboru alatt kegyelmet kapott, jeleleg pedig megváltozott névvel a csehszlovák hadseregben szol-

Haimisch köztársasági elnök a közelmúltban kegyelmezett meg

ugynevezett padlástolvainok. — Ezek csak szürkületkor merészkednek ki az utcára, félve tekintenek körül és azon igyekeznek, hogy észrevétlenül feljussanak a házak padlásaira, ahol fehérneműt szárítanak. Rengeteg fehérnemű cserél ilyen módon gazdát.

Egy időben Moszkvában nagyon kevés volt a koldus és a csa vargó, de a Nepo rendszeresítésével ismét sok koldus tűnt fel az utcán. Bár a régi, eléggé türethető megélhetéstől messze vannak még, de így is elég türethetőn tengetik életüket. Csak be kell, hogy térjünk a Domnikowsky-rayon egyik teamérésébe és jól megfigyelhetjük a különböző típusokat. Szolid kereskedők mellett, akik teáinkat illedelmesen az alsó csészeből isszák, látni a koldusok társaságát, akik nagy étvágyal költik el a tojásos-kolbász-adagjajukat. Napi munkájukat befejezték és most szünetet tartanak. Az utcán mutatott testi hibájukat „levetették”. A színházi átjáróban álló vak koldus buzgón olvas újságot. A Mjasnickaja paralitikus a fővágyja a kolbászt és kibontja saját készítésű vodka-üvegét. A Sadovaja sarkán ácsorgó sánta koldus ügyesen fölgrrik helyéről és vígan eresztí a füstöt a teamérés tulajdonosának arcába.

A szovjet-újságok a legutóbbi időben lienzsegnek a „szamogonga” ellen írt harci cikkektől. Mivel a kormány hadjáratot indított

az iszákosság ellen, a nép a titkos „saját gyártásban” keres menedéket. Nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is nagyban gyártják a saját készítésű szesz italokat. Különösen a Trubnaja-téren, ahol még csak rövid idő előtt akadt olyan ház is, amelyben mást sem csináltak, mint szeszt gyártottak. A szamogonga-gyártást a rendőrség a legutóbbi három hónapban olyan eréllyel üldözi, hogy már-már sikerült megszüntetnie ezt az ipart.

Ugyanugy üldözik az ópiumbarlangokat is. Ezért aztán virágzásnak indult a kokain-kereskedelem. Hiszen ez a fehér por senkinek sem tűnik föl. A Trubnán minden éjjel van kokain-kéjelgés. A fehér port mind magukba szívják és a kokain-buvóhelyeken a legtarkább közönség találkozik: az éjszakai világ vándorai, szovjethivatalnokok magasszaru csizmákban, prémbundás színésznők, a Nepo emberei szolid aranylánccokkal és briliánsgyűrűkkel és természetesen kínaiak is, akikből még van egynéhány Moszkvában. Az eladók a fehér port kis gyógyszerári adagokban kínálják eladásra. Ezeket a kis holmikakat természetesen játszi módon el tudják titkolni és a rendőrség ezzel az iparral csak nehezen tud megbirkózni. Egyik-másik „kokainlakásban” a titkos rendőrség egy óra leforgása alatt negyvennél több kokainélvezőt is fogott el.

gál. Az irattárban azonban nemcsak poros akták vannak, hanem valódi kincsek is. Egy hatalmas pénzszekrényben mintegy egymillió korona értékű ékszerek vannak, különböző ismert és ismeretlen tulajdonosoktól, akik elesetek a harctéren és akiknek hozzátartozói eddig nem jelentkeztek. Ez az érték valószínűleg átmege, az állam tulajdonába.

Lesz gyógyszer.

(Működnek a Ruhr-vidék gyárjai)

Az Aradi Közlöny a napokban hírt adott arról, hogy a francia megszállás alatt álló Ruhr-vidék gyógyszergyárjai beszüntették működésüket, mert a megszállás miatt nem tudnak szállítani. Ez a híradás bejárta egész Erdélyt és nemcsak gyógyszerész-körökben, hanem a lakosságban is nagy felzúdulást keltett. Mint alább kiderül a helyzet nem olyan veszedelmes, mint ahogy az első hírek lezajolták. A M Mack darmstadti gyógyszerészeti gyár körlevelet intézett üzletfelcseihez, amelyben arról értesíti, hogy az üzem zavartalanul tovább működik és szállítmányait is továbbítja. Egy ilyen körlevél Aradra is jött. A körlevél így hangzik:

„Tudomásomra jutott, hogy Önöknél az a hír van elterjedve, hogy cégem a francia megszállás következtében beszüntette gyártmányainak készítését és így a szállítás is szünetel. Szükségesnek tartom ezzel szemben a t. címet értesíteni, hogy a Ruhr-vidék megszállása gyáraimban zavart nem idézett elő, amennyiben saját villanytelenerem van, a szerek gyártása változatlanul folyik és a szállítás is lebonyolított nyer. Kérem tehát b. rendelkezéseivel továbbra is megfizetni stb.”

Egy ezredes tragédiája

(Agyonlőtték a katonai gyakorló-téren.)

Budapestről jelentik: A nagykovácsi katonai gyakorlóterület alkalmával zaykav Riffel Sándor ezredes egy lövedék által megsebesült és rövid szenvedés után meghalt. A hivatalos jelentés szerint katonai részről irányszólat indult meg abban az irányban, hogy megállapítsa gondatlanság, vagy mulasztás volt-e az ezredes halálának okozója. Az ezredes haláláról a következőket mondták:

— Zaykav Riffel Sándor két év óta az Astoria-szállóban lakik feleségével és leányával. A legidősebb leánya husz éves. A gyakorlóterület alkalmával néhány nappal ezelőtt Nagykovácsra utazott tegnap délelőtt pedig autóján hozták be sebesülésével a szállóba és felvitték szobájába. Több katonai orvost is hívtak mellé, azonban már nem lehetett rajta segíteni, rövid másfél óra múlva meghalt. Tizenkét órákor holttestét már el is szállították. Környezetében azt mondják az ezredes megsebesülésének körülményeiről, hogy a nagykovácsi harci gyakorlóterület során ismeretlen helyről egy golyó találta el az ezredest és ez okozta halálát. Riffel Sándor a háboru során is több ízben kitüntette magát és hadi cselekedetei jutalmául a kormányzó vitézzé avatta. A közeli hetekben várta tábornoki kinevezését.

Róna megegyezése

a színház nélkül maradt temesvári színészekkel.

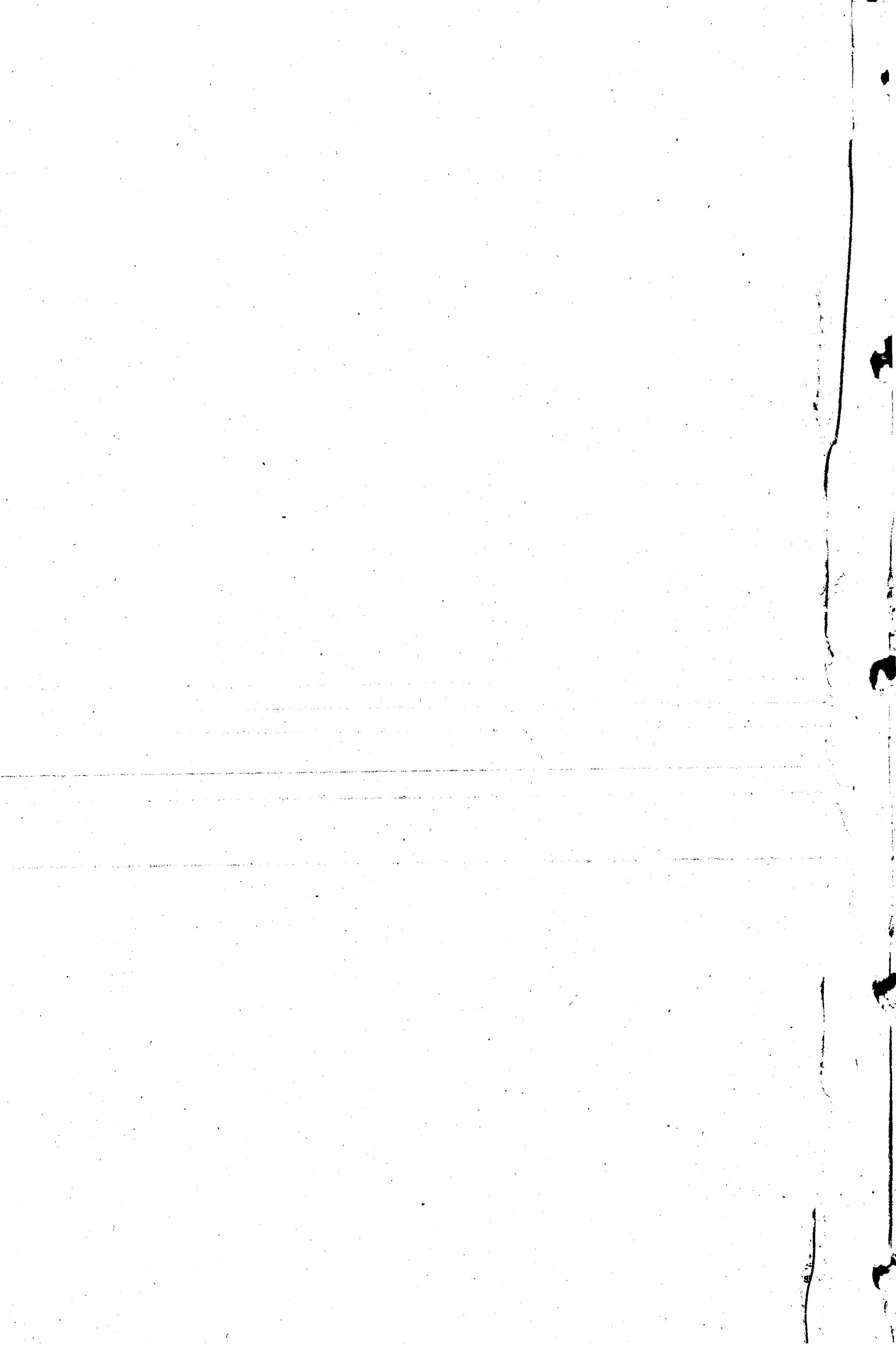
Ismeretes az a tény, hogy a timisoarai színházi koncesszió is az aradi színház igazgatójé, Róna Dezsőé Timisoarán (Temesváron) eddig Szabó Pál színházlata játszott, aki Targul-Muresről (Marosvásárhelyről) ment Timisoarára, miután a marosvásárhelyi koncessziót Fekete Mihály a nagyváradi színház volt rendezője kapta meg. Szabó Pálnak megegyezése volt Róna Dezsővel, hogy március tizenötödikéig játszhattik Temesváron és azután Bucarestbe megy. Szabó Pál azonban abban is reménykedett, hogy közben végleg meg fogja kapni a temesvári koncessziót, ami nem történt meg. Erre való tekintettel Róna Dezső interveniált, hogy a megegyezés értelmében Szabó Pál március tizenötödikén fejezze be színi szezonját. Szabó Pál erre nem volt hajlandó, mire Róna a színészegyesülethez, színészeti felügyelőséghez és a színművészeti minisztériumhoz fordult, honnan mindenünnen azt a távirattal választ kapta, hogy miután Róna a koncesszió, Szabó Pálnak be kell fejeznie a szezonot Temesváron. Temesvár főpolgármestere Georgevicu Lucian dr. a rendeletek értelmében tudatta Szabó Pállal, hogy egyszer huszonegy óra alatt be kell fejeznie színi szezonját. Szabó igazgatót ez olyan helyzetbe hozta, hogy még a tagok hátralékos gázsiját sem tudta folyósítani. Sikerült azonban kieszközölnie, hogy még husvét két napján és az előtte levő szombatn előadásokat tartsanak és ezekből az előadásokból azután kifizethették a tagok fizetésének negyven százalékát. De most ismét a nagy társulat olyan helyzet előtt állott, hogy sem Bucarestbe nem mehet még, sem pedig temesvári szezonját nem folytathatja. A társulat prouai tagjai elszéledtek. Elszerződött, aki tudott, máshová, az operett együttes pedig Tompa Béla bonviván utján érintkezésbe lépett Róna Dezső igazgatóval, hogy segítsen nehéz helyzetén. Róna Dezső a temesvári társulat együttesével létesített megállapodásáról a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Azt nem engedhetem meg, hogy Temesváron tovább játszanak, mert erre a városra a nyári szezonban szükségem van és minden valószínűség szerint májusban meg fogom kezdeni a szezonot. De, hogy segítsen a társulaton, nemcsak, hogy átengedtem az operett együttesnek Lugost, amelynek a koncessziója szintén az enyém, hanem miután technikai felszerelésük sincsen, még én bocsájtok felszerelést a rendelkezésükre. Az előadásokat az együttes teljesen a maga javára, a maga rezsijében rendezi, ha jó bevételük lesz, az is az övék, de viszont ha rosszul megy, a ráfizetést nekik kell fedezniük. A rendelkezésükre adott felszerelést teljesen díjtalanul adom nekik.

A temesvári társulat tagjai között van, akik Lugosra mennek, Szegő Lili is, az aradi színház volt szubrettje.

ez
ma
nr
sz
lát
—
sér
nt
ket
n
E
p
it
k

S
n
t
t
fa
sz
sz
Cs
Kö
rin
A
1878

ban kerül a Bajadér Aradon színre, mely a jelek szerint hosszú hetekig műsordarabja lesz a színháznak. A nagy érdeklődésre való tekintettel a színház igazgatósága kettős szerep osztásban adja az operettet és egyik érdekessége lesz a premiérnek, hogy azon Sebestyén Jenő, az aradi közönség kedvenc komikusa ismét

fellép. Szerepét Bányász Istvánnal felváltva fogják játszani és az operett táncait is közösen tanították be. A Bajadér címszerepét Horváth Mici fogja alakítani. A Bajadér szerdától kezdve sorozatos előadásokban kerül színre. Jegyek elővételben a színház pénztáránál már válthatók.

vánosságot közelebből érdekelheti. A várost a negyven esztendei szolgálatom alatt kétszer fenyegette árvíz, a színházégés is az én főjegyzőségem idejében történt. Dolgoztam negyven évig, abban az évben, amelyben Arad újjászületett. Egy egészen kevés részem van ebben is.

Kádas szerényen, csöndesen beszél. S el kell mondanunk róla, hogy abban is Salacz tanítványa, amit az egykori polgármesterről mondanak: — nem szerzett vagyont, nem vitt el magával egyebet a városi szolgálatból, mint a nyugdíját.

Fakuló fotografiák. (Aroképsorozat a régi Aradról.)

Kádas Kálmán.

A sorozatos fotografiák egyre ritkulnak az albumban. A film, a mit a régi Arad szorgos kutatója leperget, már utolsó figuráit mutatja. Varjassy Lajostól Avarffy Ferencig Arad történetének olyan fejezeteit láttuk, amikben ennek a városnak, vagy ennek a megyének legutóbbi ötven esztendeje csillog a föl kristálytiszán. Profilok, élettörténetek és gesztusok vetítése megmutatta azokat a férfiakat, akik a régi Arad történetében puritán jellemekkel, évtizedeken keresztül való szakadatlan munkájukkal végérvényes emléket állítottak maguknak.

Ezek közé a fotografiák közé tartozik Kádas Kálmán, Arad volt helyettes polgármestere és főjegyzője is. Kádast Bul. Carol I. (Erzsébet királyné-körúti) lakásán láttuk. Ezeket mondotta magáról:

— 1851-ben születtem, itt Aradon. A gimnázium elvégzése után Budapestre kerültem, a joggye-temre. 1875-ben léptem be Tagányi István irodájába — ez volt akkor a legelső ügyvédi irodák egyike — amíg 1878-ban Salacz polgármester városi fogalmazóvá választott.

— Salacz volt az igazi tanítómesterem. Ez a puritán, becsületes és szigorú városkormányzó a végtelenségig kedves és finom, sőt megértő tudott lenni, a tisztviselővel szemben, de ugyanakkor olyan szigorú is, hogy a hivatalnoki kar valósággal féltékeny respektálta. Hat esztendeig működtem Salacz mellett, mint fogalmazó. Ez az idő olyan iskola volt, a mit később, egész közpályám tartama alatt, eredménnyel és becsülettel hordtam magammal és érvényesítettem mindenütt. Ez után a hat esztendő után még harmincz év következett. De ez a hat esztendő: felejthetetlen. A városnál mondták is akkoriban, hogy aki hat évet fogalmazott Salacz mellett, az már emléktáblát és szobrot érdemel. (Ezt Salacz szigorúságára értették így.) A köz igazgatás és a közszolgálat minden apró csinját-binját megismertem a polgármester mellett és megtanultam azt az alaposágot, amely nélkül a városi szolgálatot elkezdni nem lehet.

— 1884-ben választottak pénztári ellenőrré, aztán községi bíró, alügyő, adóügyi tanácsnok lettem gyors egymásutánban. 1902-ben nevezték ki főjegyzőnek, később helyettes polgármesternek.

Ebben a kettős minőségben vonultam vissza közvetlen a háború előtt, — 1914-ben.

— Működésemről semmi olyant nem mondhatok, ami a nagy nyil-

Ellopták a kisjenői vasut sineit.

(Miért maradt el az építkezés?)

Már két évnél több ideje építik a *kisjenői-szalontai* vasutat és a megnyitás határidejét állandóan kitolták. Legutóbb május elsejét jelölték meg, mint azt a napot, a melyen meg fog történni az új vasúti vonal ünnepélyes megnyitása. Mindenki abban a hiszemben lehetett, hogy a vasútvonal már készen várja a megnyitás napját. Épen ezért meglepetésként foghatni az a hír, amelyet Oradea-mareról (Nagyváradról) jelentenek, s amely szerint a *megnyitáshoz nem lesz semmi*, legalább is egyelőre nem. Az új vonal felszerelésére eddig mintegy 500 millió lelt költöttek és most a végleges

befejezés előtt az egész vasútépítés válságba jutott. A vasútépítés mellett ugyanis majdnem teljesen elhanyagolták a már meglévő pályatest őrzését. Így történhet az után, hogy a pálya feltöltésére használt fekete földet a környék parasztjai eltalicskálták, a *sinéket szétszedték, a talpjukat részint eltűztették, részint saját építkezéseikre használták fel.* Az építkezés ezért most megakadt. Az új költségvetésben is jelentős összeggel szerepel a kisjenői-szalontai vasút és így ha később is, de egyszer csak bizonyosan megindul Arad és Nagyvárad között a közvetlen vasúti összeköttetés.

Aki csak paritáson adja el ingatlanát.

(Budapesten telket, vidéken bérletet keresnek.)

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Ugy látszik az ingatlanok, leginkább a vidéki ingatlanok adásvételénél is divatba kezd jönni a minden kötelezettség nélkül való áruba bocsátás. Az eladók tartanak a korona értékcsökkenésétől és az ebből származó hátrányt a vevőre igyekeznek áthárítani. Természetesen a vevők is minden eszközt megragadnak, hogy ez az esetleges differencia legalább is kettőjük között oszadjék meg. Legutóbb például egy vidéki háztulajdonos 10 milliót kért ingatlanáért. Három nap múlva jelentkezett a vevő. Közben a koronát pár ponttal alacsonyabban jegyezték Zürichben. Hosszas alkudozás után 13 millióban egyeztek meg, de a szerződés aláírása előtt az eladó kijelentette, hogy most már csak 17 millióért hajlandó megválni a házától. Az ingatlanok adásvételi forgalmáról egyébként a következő helyzetkép számol be.

Az utóbbi időben csaknem 60 százalékkal emelkedett az eladó házak száma, úgy hogy jelenleg Budapesten 400—500 eladó ház van. Még ennél is több azonban az eladó telkek száma, amelyeket az utóbbi időben jobban keresnek, mint a házakat. A telekvételhez kevesebb tőkére van szükség és a

telek hamarabb adható tul haszonnal, mert, az előjelek szerint, az építkezés is meg fog indulni. Az ingatlanok eladásánál újban azt a szokást vették fel az eladók, hogy kikötik a „paritást”. Ezt a szót használják, anélkül, hogy a tulajdonképpeni értelmét ismernék és így az ingatlanközvetítő irodák a legnagyobb zavarban vannak, ha egy ilyen „paritásos” eladásnál komoly vevő jelentkezik.

Előfordult a közel múltban, hogy egyik vidéki ingatlanra, a melyért 40 millió koronát kért az eladó, vevő jelentkezett. Mikor erről az eladót értesítették, ez kijelentette, hogy a megbízást paritáson alapon adta és ettől nem is hajlandó eltérni. Erre azt felelték neki, hogy rendben van a dolog, a vevő hajlandó paritáson alapon megvenni az ingatlant, de mondja meg, mit ért a paritás alatt?

— Nem értek én alatta semmit! — felelte az eladó — de ma már nem adom 70 milliót alul, mert ma ez a paritás.

A békében tudvalevően a kislakásos házak értékesebbek voltak, mint a nagylakásos házak. Most megfordult a helyzet, mert a külső álló lakásrendelet a kislakásos házak értékét csökkentette. A nagylakások forgalma ugyanis

valószínűleg szabad lesz, míg a kislakások bérjévédelme még mindig nem gyümölcsözőteti megfelelőképpen a befektetett tőkét. A vidéki gazdaságok között is van egy-kettő eladó. De vevő sem igen akad, mert nincsen pénz. Akinek pedig a szükséges nagyobb tőke rendelkezésre állna, az más rövid idő alatt is gyümölcsöző befektetésre használja fel a pénzt. — Annál több a bérbevevni szándékozó itt meg az a baj, hogy fincs bérbeadó föld. A tulajdonosok ugyanis vagy maguk gazdálkodnak, vagy pedig már bérbeadták földjüket. Az új földbérlet között sok van, aki nem tudja a földet intenzíven kihasználni. Ennek az lett az eredménye, hogy nem tudják a kikötött haszonbért sem megfizetni. Szeretnének a bérlettől szabadulni, de az elhanyagolt földre nem akad bérlet, mert ez sem tudná a befektetett tőkét és a kialakított bérösszeget kifizetni az elhanyagolt gazdaságból. — Rövid időn belül remélhetőleg rendes mederbe terelődik az ingatlanforgalom is, mert addigra valószínűleg a tőzsdéi differenciák elsimulnak és a tőke ismét megmozdul. Így pénzhez jutnak majd azok, akiknek most értékpapírban van a vagyonuk. Nemcsak a vevők, hanem az eladók is amirre bizakodnak ebben, hogy már terminusra is kötöttek ingatlan adásvételt.

Mozi.

* Görög Keleti húsvét vasárnapján háromnapos ünnepi szünet után újból megkezdődnek az előadások az Apollóban és az Urániában. A húsvétrai való felelőttel vasárnap és hétfőn is délután három órakor kezdődnek az előadások mind a két moziban.

* Apacsok az Apollóban, csak vasárnap látható az a pompás kép, amely Max Landau alkutűző mesterdetektívnek egyik legérdekesebb kalandját hozza.

Húsvét hétfőjén nagy szerű történelmi dráma kerül színre az Apollóban. A pompás film — Madame Recamier — a Napoleoni idők egyik legérdekesebb és legkarakterisztikusabb eseményét örökíti meg: Recamier asszonynak, Napoleon sokat emlegetett kedveltjének és Talmának, az örök időkön át világhíres színésznék minden mozzanatában pompás és nagy szerű szerelmi történetét. A két kiemelkedő hős valóami csodálatos energiával, bátorsággal és lelki erővel küzd a mindent letiporni akaró császári önkény ellen s ezt a kemény harcot siker koronázza: megszerzik maguk számára a boldogságos életet. A filmpremier hétfőn lesz, a darab az ezt követő napokon is színre kerül az Apollóban.

* Danton az Urániában. Nagy érdeklődés előzi meg az Uránia vasárnapi bemutatóját: a Danton kerül színre, az újkori történelem egyik legérdekesebb történelmi eseménye, amelynek főhőse a francia forradalom ismert-nevű vezéralakja, Emil Janning játsza a címszerepet s a széles skálájú művészetének ezernyi színét, ragyogását viszi ebbe a

„Eltűnt ház” Harry Piel a főszerepben kedden az Urániában.

— Mi az oka a hideg időjárásnak. A mostani abnormisnak mondott időjárás a meteorológusok szerint nem is rendkívüli. Bizonyos időszakokként mindig meg szokott ismétlődni a jelenlegihez hasonló aberráció. A foidsarkokon ugyanis időnként óriási jéghegyek képződnek, amelyek önmaguk alatt összeomlanak s roncsaikat a tenger áramlása az egyenlítő felé sodorja. Ha utjuklan nem találunk akadályra, ugy hatalmas tömegeikkel annyira lehűtik a levegőt, hogy hűvös és zivataros időjárást idéznek elő mindaddig, míg az egyenlítőnél el nem olvadnak. Ha azonban előbb akadályokba ütköznek és szétmorzsolódnak, ebben az esetben semmi hatásuk sincs a hőmérsékletre. Az idei hűvös és fagyos tavaszt tehát valószínűleg a jéghegyek okozták.

— Az ARADI POLGÁRI TAKA RÉKPÉNTÁR DEVIZA OSZTÁLYA (Bul. Regina Maria 22. sz. 1. emelet) a legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban teljesít külföldi fizetéseket.

— A tátrai fürdők a nyári időnyt a régi szokáshoz képest készítik elő és a jelek szerint itélve, igen élénk nyári életre van kilátás. Már a téli időnyben — az ott folytonosan olcsóbbodó árak mellett — a tátrai telepek nemcsak versenyképesek, de olcsóbbak is voltak más magaslati gyógyfürdőnél s miután most különösen a német és osztrák fürdők árai jóval magasabbak a mai valutaállás szerint átszámítva, mint a tátrai fürdők, nagyon élénk lakásrendelés indult meg a tátrai fürdőigazgatóságoknál. Például az élkelő Ó-Tátrafüred az elsőrangú ellátást napi 35 Kc-ért szolgáltatja, a szobaárak pedig 5 Kc-tól feljebb, úgy, hogy alig találunk más hasonló rangú gyógyhelyet, mely ily alacsony árakat ajánlana és ezeket az egész nyárra biztosítaná is. Ma tehát mód kínálkozik a tátrai nyaralást a sokok beszerzése által és a szobák leköltésével biztosítani és mindennemű valutáris ingadozást kikapcsolni. Azon nagy előnyhöz, hogy előre pontos számadást lehet a tátrai nyaralásra eszközölni, még az is hozzájárul, hogy ott semminemű mellékdiák, kurtaksa, idegenadó stb. nincsen. Junius 15-től a Tátra-Express ismét naponta közlekedik a Tátrába és a vizsgálat a vonaton történik.

— Józsi bácsi köszönete. Józsi bácsi (a Simay-fürdő bodegása), aki nemrég ünnepelte házasságának 25 éves jubileumát, az alábbi sorok közlésére kért fel bennünket: Mindazok, akik házasságunk 25 éves évfordulója alkalmával jókívánataikkal elhalmoztak, vagy ajándéktárgyakkal megleptek, valamint a sajtó munkatársai, akik oly szépen megemlékeztek rólunk, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Nevjelik József és neje.

— Szabad a német császári színek használata. Berlinből táviratozzák: A legfőbb törvényszék kiadta, hogy bármely egyesület jogosult a régi császári színeket használni. Ilyen zászló letiprása vagy leszagatása törvénytelen cselekedet, amelyet a rendőrség köteles megakadályozni.

— Kereskedelmi kölcsön Magyarországnak. Londonból táviratozzák: A Times a magyar kölcsön kiadásairól azt írja, hogy a helyzet nagyon bonyolult, mivel Magyarországgal szemben a jóvátétel még tisztázatlan. Ennek ellenére lehetséges volna a kölcsön összegét előteremteni, azonban csupán mint kereskedelmi kölcsönt, amelyre különféle exportáru szolgálna fedezetül.

— Külföldiek 30—50 százalékkal többet fizetnek a német fürdőhelyeken. Berlinből jelentik: A német fürdőhelyeken levő szállók tulajdonosai elhatározták, hogy külföldiektől 30—50 százalékkal többet követelnek, mint a belsődiéktől. A külföldieket három csoportba osztották. Az elsőbe nemesvalutájú, a másodikba középvalutájú, a harmadikba a gyöngévalutájú államokból érkező utasok tartoznak. A gyógydíj az egyes csoportok szerint 50, 75 és 100.000 márka. A penzió díja 30, 40, 50.000 márka, a fürdőhasználat pedig 12, 15 és 20.000 márka naponta. Ez az ármegállapítás az eddigi túlhajtott árak mérséklését jelenti, mert eddig minden külfölditől egyformán horribilis árakat követeltek a német fürdőtulajdonosok.

— Ach Margit növendékeinek liangversenye április 15-én lesz a Kulturpalota nagytermében. Jegyek mártól kezdve Blochnál.

— Czernin Ottokár gróf — bankelnök. Közgazdasági körökben az a hír terjedt el, hogy Czernin Ottokár grófot a Zentral Bodenkreditbank legközelebbi közgyűlésén az intézet elnökévé választják meg. Czernin eddig a monarchistákkal és a keresztényszocialistákkal kacérkodott, bankelnökké való megválasztása előtt ezért — miként politikai körökben hírlik — nyilatkozatot fog kiadni, amelyben eddigi politikai magatartását megmagyarázva a liberálisizmus mellett fog állást foglalni. A Zentral Bodenkreditbank Bécs közpénzbankja közé tartozik. Jelenlegi elnöke Lustig-Hugó, a hírhedt bécsi Lustig-Kranz-féle háborus panama főhőse. Czernin régi barátjai közé tartozik. A Bodenkreditbank egyébként néhány hét előtt érdekközösséget létesített a Wiener Kommerzialbankkal, amelynek budapesti igazgatóit oly nagy botrányok közepette tartóztatták le. A Kommerzialbank mostan likvidálni fog és beolvad a Bodenkreditbankba. — Czernin Ottokár gróf tehát az egyesített két középbank elnöki székébe kerül.

— Mosdászhoz, fürdéshez, minden jóízű ember Brázay Kölni vizet használj: kellemes, decens illata folytonos rendkívül népszerű. Mindenütt kapható.

— Szerelmi botrány a színháznál. Mérget ivott egy kislány. Házasság illetőségi alapon. A középosztály hősi halála, Pálinka bucsuztató (Király Pista). Az én mellékeresetem. Így mostok ti most, Ja! mennyi bajom van, Szenzációs hírek, stb. elmű érdekes cikkeket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Anosmin a legbiztosabb szer lábizzadás ellen. Kapható a Rozsnyay gyógytárban, Arad.

— Egészségét óvja, ha „Olla” gummit használ.

Érvénytelen a kat. gimnázium bizonyítványa

igazgatóság rendelete. —

— A kolozsvári főtantervével.

Ciujról (Kolozsvárról) jelentik: A közoktatásügyi főigazgatóság rendeletet intézett a középiskolai hatóságokhoz, hogy ama felekezeti iskolák bizonyítványait, amelyek nem vezették be ez évben a francia nyelvet, érvénytelenek. A rendelet konsternációt kelt mindenfelé, mert rengeteg sok tanuló sujt. A rendelet szerint államérvényű bizonyítványokat általában csakis ama iskolák adhatnak ki, amelyeknek tanterve azonos az állami iskolák

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Április 7.) Francia frank 14.10, svájci frank 40.—, dollár 215, dinár 2.10, szokol 6.30, márka 0.0150, lira 10.60, angol font 1000, magyar korona 0.05, osztrák korona 0.0031. — Kifizetések: Budapest belföldi 25, külföldi 19, Bécs 327, Berlin 0.0105, Zürich 39.75, London 998, Newyork 216, Belgrád 2.20, Miláno 19.60, Páris 14.—, Prága 6.45.

Zürichi nyitás. (Április 7.) Berlin 0.02625, Newyork 544.75, London 2542, Páris 36, Miláno 27.10, Prága 16.27, Budapest 0.1225, Belgrád 5.40, Varsó 0.01375, Bécs 0.00771, lebélyezett 0.0078.

Zürichi zárlat. (Április 7.) Berlin 0.0260, Amsterdam 213.90, Newyork 545.50, London 2544, Páris 36.15, Miláno 27.10, Prága 16.275, Budapest 0.125, Belgrád 5.45, Varsó 0.0135, Bécs 0.00765, bélyezett 0.00775.

Budapesti tőzsdézárlat. (Április 7.) Amsterdam 1711—1771, Belgrád 43—45, Berlin 20—22, márka 20.50—22.50, Brüsszel 248—258, Kopenhága 830—860, Krisztiania 784—814, London 203.40—209.40, Font 20865—20965, Miláno 217—227, Lira 222—222, Newyork 4360—4510, Dollár 4380—4530, Páris 288—298, Francia frank 293—303, Prága 130.50—136.50, Szófia 33—35, Stockholm 1156—1201, Varsó 11—12.20.

— Aradi ingatlanok forgalma. Schnitzer Alfréd és neje eladták a Str. Oltuz 93. sz. házat 180000 leiert Stieber Konrad és neje, ugy Droba Károly és nejenek. — Heller Ignácz és neje eladták a Strada Gen. Alexandrescu 7. sz. házat 17000 leiert Rosenberg Mór és nejenek. — Csatlós Julianna eladta a Str. Cosbuc 13. sz. házat 145000 leiert Horovitz Tibor és nejenek. — Dr. Mihajlovič Miklós eladta a Str. Alexandru Ciavra 3. sz. házat 70000 leiert Hiszem Antal és nejenek.

— Magáncég lett a Sacellary-bankház. Budapestről jelentik: A Sacellary-bankházban történt személyi változásról olvasunk a Központi Értesítő legutóbbi számában. A cég-hivatal febrnú 16-iki végzése szerint a Sacellary György és fia cégből kilepett Sacellary György és társági minőségének, valamint az eddigi cég szövegnek megszűnése mellett az új cég: Sacellary bank- és váltóüzlet lett. A Sacellary bank- és váltó-

üzlet cégbirtokosa ifju Sacellary György bank- s váltóüzlet és bank- és értéktőzsdé bizományi iparüzlet-tulajdonos. Ettől különállóan ugyan csak az egyéni cégek sorába jegyeztette be magát Sacellary György értéktőzsdé-ügynöki iparüzlet-tulajdonos.

Aki megmenekült a halál torkából.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy kedden éjjel az aradi gyermekórházban végzetes szerencsétlenség történt. Rab Mária és Copil Aurélia cselédnányok a pin-csehelyiségben vasaltak és lefekvés előtt nyitva felejtették a gázcsapot. Reggelre Rab Mariát holtan, Copil Auréliát eszméletlen állapotban találták. A kis cselédnány annak köszönhette megmenekülését, hogy arcával a párnájába temetkezve aludt és így a szengáz nem hatott rá halálosan. Copil Auréliát a kórházba szállították, ahol három napon át nem tért eszméletre. Ma délelőtt meglátogattuk Copil Auréliát. A kórház női belgyógyászati osztályán a 14. számú szobában fekszik halotihalvánvan, nyakig beburkolódzva takaróiba. Csak töredezetten képes beszélni, révedezve bámul maga elé, alig emlékszik valamine.

— Nem tudtam — mondja — hogy a gázcsapot le kell zánni. Csak két nappal azelőtt hozott be az édesapám szolgálni Aradra. Le feküdtem és másra nem emlékszem. Mintha nagyon sokáig és nagyon rosszat álmodtam volna. Letörli a verejtéket a homlokáról.

— Nem maradok itt Aradon. Édesapám ma bejött értem, olvas ta az újságokból, hogy mi történt velem. Nem enged itt maradni, ha zavisz magával.

A kis Copil Aurélia mindössze husz éves. Keserves tapasztalatokkal tér vissza a falujába az átkozott városból, ahol a kis cselédnányoknak marólug, szengáz, vagy még annál is rosszabb a végzetek. Copil Aurélia még idejekorán megmenekült a város husz éves életét követelő éhes torkából.

„APACSONK” ma vasárnap az Apolloban.

A magyar külkereskedelem válsága

(A franciák elzárják piacukat a magyar export elől. — Retorzió a Devizaközpont ellen.)

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Magyarország külkereskedelme válságos helyzetbe jutott. Az állam kényszerrendszabályai a valutaellátás terén szomorú következményeket érleltek: Lengyelország textilgyárosai beszüntették a fizetéseket, Ausztria revízió alá készül venni az árucseeregyezményt és a legújabb szenzációs esemény az, hogy a francia piac retorzióval akar élni a magyar Devizaközponttal szemben, ami végeredményben a gyáripart és a kereskedelmet fogja sújtani. Mielőtt a tényeket ismertetnénk, ideiktatjuk a Műszaki Kereskedők Országos Egyesületének jellemző nyilatkozatát, amely így hangzik:

— Itt valaki végzetesen hibázott és lehetetlen, hogy bárkinek ezt a hibáját következtetésben a kereskedelem viselje. A kincstár irgalmatlanul beköveteli adóalanyai minden néven nevezett kötelezettségeinek teljesítését. A Devizaközpont balsikeréért, de különösen azért, hogy bevárta a mai igen súlyossá vált helyzetet, amikor a kereskedelem viszonyain fölül eladósodott, csak a kincstár viselheti a felelősséget. Hiszen nekünk kereskedőknek még csak beletekintésünk sem volt abba, hogy mi történt a devizákkal, amikor a Központ még devizákkal rendelkezett, mert biztos, hogy volt idő, amikor rendelkezett vele, különben nem ment volna bele a devizaközpontosítás expedienzába. Mindazokért a nagy károkért, melyek a kereskedelmet ebből a lehetetlen helyzetből érték és még élni fogják, a kincstárt tesszük felelősé és összes anyagi kárainkért annak idején a kincstártól fogjuk kártalanításunkat követelni.

A budapesti diplomáciai kar egyik tagja, aki speciálisan kereskedelmi ügyekkel foglalkozik s a kinek módjában állott a párisi francia hivatalos körök álláspontját személyesen megismerni, a devizaellátás körül visszasszágokról a következő kijelentéseket tette:

— Külföldön már hallani sem akarnak a magyar kereskedőkről és a nál gazdasági viszonyok megszüntével még jó ideig bizonyára lehetetlen lesz közvetlen kapcsolatot teremteni a külfölddel. Mindaz a fáradság, amelyet az önálló Magyarország önálló kereskedelme érdekében kifejtettek, kárba vészett s Magyarországot újból kiszolgáltatják a bécsi és németországi közvetítő kereskedelem kénye-kedvének. A normális kereskedelmi érintkezés újratételenek legfőbb akadálya a Devi-

zaközpont. Ennek a szervnek a létezését semmiféle megokoltatá vagy szükségessé. Aki a külföld felfogását ismeri, az ma Budapesten és Magyarországon csak romhalmazokat lát az egykor virágzó kereskedőházak helyén. A Devizaközpont működését csak egy adattal akarom jellemezni. 1922. november elsejétől 1923. február végéig Magyarország nyolc millió frank értékű árut szállított Franciaországnak, mely összeg a fenti idő alatt be is érkezett a budapesti Devizaközpontba. A központ az összeget megtartotta magának és az érdekelte feleknek az ellenértékét magyar koronában fizette ki. Ugyanezen idő alatt Franciaországból Magyarországra hét millió francia frank értékű árut importáltak. Az erről szóló igénylésekre a budapesti Devizaközpont egyetlen centime-ot sem utalt ki. Ez a nyolcmillió frank eltűnt és Franciaország egyetlen centime-ot sem lát a magyar adósoktól. — Jól tudom, hogy erre a Devizaközpont azt fogja felelni, hogy ezt a francia frankkészletet az eltérő igénylések kielégítésére fordította, de végtelenül helytelennek tartom, hogy ez előfordulhat és hogy a francia adósoktól befolyt francia frankkészletet nem a francia hitelezők kifizetésére fordította.

— Párisban ugyan még nem fogantatosítottak ellenintézkedéseket, de a legkomolyabban foglalkoznak a retorzió kérdésével, a memyiben a diplomáciai lépések nem járnának eredménnyel. A retorzió abból állana, hogy a magyarországi export elől elzárják a francia piacokat, illetőleg behozatali tilalmat rendelnek el a Magyarországból származó összes árukra. A további lépés pedig az, hogy beszüntetik a magyar állampolgárok utleveleinek kúttamozását.

Az osztrák-magyar kereskedelmi érintkezésben teljes pangás állott be, mert a magyar kormány minden jelentősebb osztrák kivitelit cikket a tilalmi listára vezetett. A tilalmiak életbeléptetése — mint osztrák részről jelenik — szükségessé teszi a két ország között fennálló árucseeregyezmény revízióját. Ausztria Kormánya a ki nem használt és az egyezményt csupán megterhelő kontingensen lényegesen csökkenteni fog. más áruknál viszont fölemeli a kontingenset. Ez a revízió — mint Hornbostel osztrák követségi tanácsos mondta — csak akkor lesz eredményes, ha egyúttal az árucseere föltételét jelentő pénzforgalmi

probléma, tehát a fizetési szabadság kérdése kielégítő megoldást nyer. Az osztrák gyáros nehézszívvel mondana le azokról a közvetlen kereskedelmi és személyes vonatkozásokról, amelyekkel a tradíciók, de egyúttal az üzleti érdekek is a magyar kereskedőhöz fűzték. A két ország gazdasági kapcsolatát újabb tarifaszervezésekkel kívánják Bécsben aláírmasztani.

Véres sztrájk.

Londoni jelentések szerint a keletgalicai földművelésstrájk egyre véresebb következményeket vont maga után. A földművelőknek az a része, amely hajlandó felvenni a munkát, naponta véres összeütközésbe kerül a környéken portyázó bandákkal, amelyek megakarják akadályozni a sztrájktróéseket. A farmerek kijelentették, hogy a bandákkal szemben felfegyverkeznek, mert a rendőri hatóságok nem gondoskodnak elegendőképpen személyi és vagyónbiztonságukról. A napokban a földművelők husángokkal felszerelt felkelőcsapata a „Vörös zászló” című dal ütemei mellett bevonult a Norfolk tartományban levő Kingslynnbe. Mivel az összeütközések napirenden vannak, a felkelő csapatokat ezentúl állandóan rendőrség fogja kísélni. A parasztiokat is a rendőrség veszi őrizetbe és fegyverekkel látja el. Tegnap kétszáz felkelő megtámadott egy farmot és kényszerítette a sztrájktróeket a munka abbahagyására.

Sarah Bernhardt-falva.

(Hogy örökíti meg Franciaország a művésznő emlékét?)

Párisból jelentik: Sarah Bernhardtnek az elhunyt kiváló francia tragikának az emlékét honfitársai nagyon megbecsülik. — A művésznőt Franciaország az egész nemzet halottjának tekintette és az a főváros, amelynek a színpadain annyi csodálatosan nagyszerű alakítást produkált, a maga költéségén díszsírhelyre temette el. — A párisi városfejlesztő társulat ma tartott ülésén elhatározta, hogy olyan művel fejezi ki Sarah Bernhardt emlékének szeretetét, amely a nevét évszázadokon, talán évezredekken át fenn fogja tartani és minden nap eszébe fogja juttatni az embereknek. Az érdekes és nagyszabású terv az, hogy Sarah Bernhardt-falvát létesítsenek, amelynek a terveit Sardou Viktornak, a világhírű francia színművésznek a fia, aki híres építész, fogja elkészíteni, akit ezzel már meg is bízták. A legérdekesebb azonban a tervben az, hogy ebben a faluban a szabad foglalkozást üzök részeseinek előnyben a lakások kiadásánál. A

társaság szabadfoglalkozást üzök alatt főleg a művészeket érti, akik közé veszi az írókat és a hírlapírókat is. A terv egy művész emlékének megbecsülésében pártatlanul áll a történelemben és követésreméltó.

D'Annunzio ajándékoz.

(Az olasz államnak adta birtokát)

Gabriele d'Annunzio, az olaszok nemzeti költője, Fiume megszállója még visszavonultságában sem feledkezik meg róla, hogy legalább kéthetenként egyszer megfelelő formában szerepeljen az olasz sajtóban. D'Annunzio nemcsak kitűnő költő, de elsőrangú adminisztratív tehetség is, aki tisztában van azzal, hogy reklám nélkül még a legmesszibbre vili-gító hírnév is lassanként veszt fényéből és ha a sajtó nem gyújt időnként örömtüzeket alája, úgy egészen elhanyagol. D'Annunzio nem óhajt kihűlt bolygó lenni az blasz közéletben s mindig megtalálja a kellő alkalmat, hogy a világsajtó újból meg újból tollára vegye a nevét.

Fiume megszállása után D'Annunzio kitűnően megválasztotta azt a lélektani pillanatot, amikor mint babérral koszorúzott hős césár visszavonulhat falusi tuszkálánumba. Előbb azonban gondoskodott róla, hogy ez a visszavonulás minél kitűnőbb szcenírozott színpadi aktus legyen. Hogy még köpönyegét is odaadta katonáinak, arról az elmúlt héten számolt be a világsajtó. Visszavonulása után, amikor már Mussolini legényei ostromolták a városzákat Felsőolaszországban. Linczezte önmagát az olasz fascizmus apjának, majd az áruló riportereknek kijelentette, hogy szakít a fascistaikkal és teljesen visszavonul a közszerepléstől. — Előbb azonban egy kis szerelmi szenzációról gondoskodott: lezuhant az erkélyről, amely mögött Róma legszebb színésznője rejtőzött. Az arról szóló tudósítások szinte kivétel nélkül bő részletességgel láttak nyomdafestéket a világ összes lapjaiban.

D'Annunzio végleges visszavonultságában most ismét szerepel. Levelt intézett Reval tengerészeti miniszterhez, amelyben megkéri, terjessze a minisztertanács elé azt az elhatározását, hogy gondonai birtokát minden ingóságával, házával, kertjével, műtárgyaival, könyveivel, valamint kiadott és kiadatlan kézírataival, hadi emlékeivel az olasz államnak ajándékozza.

Akárki meglássa: D'Annunzio valami nagyot forral. Valami olyan hallatlan hőstettet, amire képest Fiume megszállása gyerekjáték volt. A szó szoros értelmében teljesen visszavonul a szerepléstől. Ezt bizonyára úgy jegyeznék fel a világsajtó, mint a legnagyobb olasz költő és hadvezér legdicsőségesebb fegyvertényét. Valószínű azonban, hogy D'Annunzio nem lesz képes az ilyen önmegtartózkodásra és a közeli hetekben ismét újabb D'Annunzio pikantériát röpít majd világgá a táviró

Madame Recamier Fern Andra a főszerepben hétfőn, kedden az Apolloban.

A vaskirálynál.

(Várjon az a Rotschild.)

Bécsből írják: A Ronacher szinpadján odamegyek Breitbart mamához, aki széke és terjedelmes, hogy három germán szűz is kitelne belőle. Breitbart mama egy hatalmas karosszéken trónol, a világért nem venné le a szemét a férjéről. Engem elkerget.

— Nézze csak a férjemet.

A szinpadon Breitbart rémes dolgokat csinál. Vasat hajlít, acélfáncokat harapdál, szöges ágyra fekszik. A végén meg egy megrakott autóval keresztülmegyünk rajta, aztán fogad az öltözőben. Breitbart mama egy újabb karosszékekben nyujthatja tagjait. — Kérem Breitbartot, beszéljen önmagáról.

— Orosz zsidó vagyok — mondja — kérdezzen meg akármilyen orosz, ismer-e? Előbb kovács voltam, aztán egy cirkusz jött hozzánk, azzal megszöktem. Bejártam egész Oroszországot. Volt saját cirkuszom is. A-cárnak is látszottam. Én vagyok az egyetlen zsidó, akit a cár vendégül látott.

— Mindent tudok. — mondja tovább — vasgyűrű vagyok, elsőrangú céllövő, festő — öt perc alatt egy jó képet festek — színész, mozizom is.

Az impresszárió bedöcög.

— Siessünk, siessünk. Az Autóklubban előadás — Rotschild vár.

— Soll der Rothschild auf mich warten — mondja Breitbart utánzóhatatlan hangsúllyal és meščelni kezdi, mint produkálta magát Vilma holland királynőnek.

— Ugy beszéltem veje, szemtől-szembe, mint magával. Gyönyörű aranyórát kaptam tőle.

Mint egy Sámson, büszke az erejére. Kérdem: treniroz-e? Nevetni kezd:

— Soha nem treniroztam. Csak így jött. De csak látta volna a családomat. Én vagyok a leggyöngébb közöttük. A bátyám, ei esett szegény a háboruban. Az egy igazi hős volt.

Elkomolyodik.

— Öregszem. Már negyvenéves vagyok. Azelőtt többet bírtam. Az autót is a pusztá mellemereresztettem át. (Most deszkapadlóval védi magát.) De a feleségem egyre jajgatott...

— A kipuffogó mindig összeégette az arcát — fejezi be Breitbarné a mondatot.

Az impresszárió direkt tükön ül. Bucsuzom. Breitbart még seb-tiben kettétör egy vastag vasszöget, ideadja emléküil.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
fied.
Cenzurat:
IOAN NICHIN

NYILTTÉR.
Az ezen rovát alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

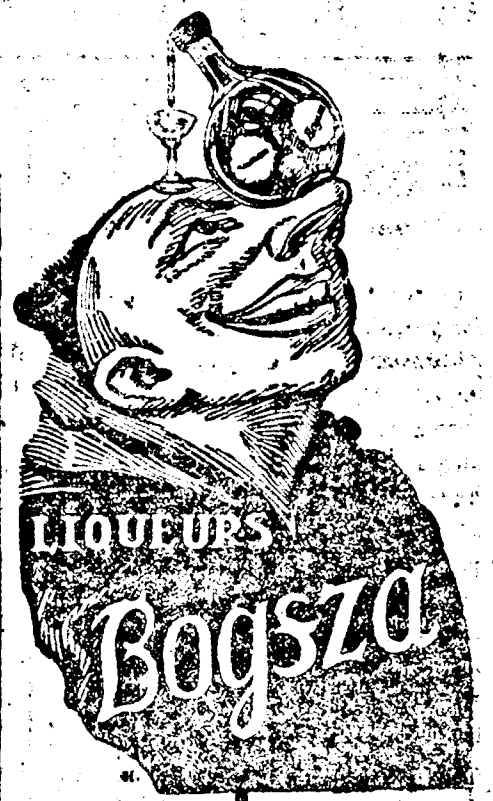
Jahász Kálmán és Olga, mint unokák, úgy a maguk, valamint számos rokon, ismerős és jóbarátaik nevében mélyen megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó nagypapa, nagybácsi, rokon és jóismerős...
gerlachi Pap Béla
zenetanár
folyó évi április hó 6-án, életének 90-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest tüdőnt gyászos elhunyt.
Az istenben boldogult földi maradványai folyó hó 8-án d. u. 1/2 5 órakor fognak a felső temető halottas gyászházból a református egyház szertartásai szerint a helybéli felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.
Drága emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!
Arad, 1923. április hó 6. 1954
A gyászoló Beregszászy és Apponyi családok.
"Kegyelet" temetkezési vállalat Arad, Str. I. E. Brătianu (Weitzer J. utca) 7.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó férjem
Markovits Miklós
csizmadia mester
temetésén résztvettek, koszorúikkal és eszkrakkal, valamint megjelenésükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, de különösen a Román és Magyar Csizmadia ipartársulatnak szives megjelenésükért ezúton mondok hálás köszönetet.
Ész. Markovits Miklósné.
13561 szül. Dober Katica.

Tavaszi, nyári árjegyzék
„RENAISSANCE“
divatáruház
Str. Brătianu 2. Minorita palota. Weitzer u. 2.
1 mtr. 140 cm. tiszta gyapju női ruhászövet Lei 175.—
1 mtr. 140 cm. tiszta gyapju férfi ruhászövet Lei 230.—
1 mtr. 140 cm. valódi angol női kabátszövet Lei 395.—
1 mtr. 140 cm. angol covercoots Lei 595.—
1 mtr. gyönyörű mintás kabát bélés Lei 88.—
1 mtr. selyem Crep Marocain minden színben Lei 250.—
1 mtr. nyers selyem Lei 188.—
1 mtr. franci mosó de-lain Lei 59.—
110 cm. Eponge (costüm és ruhára) Lei 180.—
Mintás Foulard Lei 135.—
Angol cerna zeffir Lei 58.—
Trikó selymek, crep de chenek, vásznak, harisnyák, keztük, szőnyegek, nyári mosó újdonságok leg-olesobb bevásárlási forrása! 13096

Előkelő
aradi pénzüintézet
több évi bankgyakorlattal rendelkező levelezési és könyvelési
tisztviselőket keres,
akik a magyar és német, vagy román nyelvet tökéletesen bírják. Cim a kiadóhivatalban. 1969

Keresek
azonnapi belépésre teljesen szakképzett
csemege és fűszerkereskedő segédeket,
kik a kizakrendezésben is kellő jártassággal bírnak. 1985
Babesányi, Timişoara Temesvár
Radio Hirdetési iroda 3343 sz.
Football, tennis és minden más sportág összes felszerelési cikkei
óriási választékban és legolcsóbb nagyban árak mellett szereshető be „HELLAS“ Sportfejlesztő és Aruforgalmi R. T.-nál, 1802
Oradeamare (Nagyvárad) Str. Avram Iancu 14. Telefon 960.
Sürgőnyelm: „SPORTHELLAS“
Vidéki megbízásokat a leggyorsabban látóz el.

PÁRISI
legújabb modellek
paletok
costümök
ruhák
HOLZER
divatáruházában 13693
Budapest, IV., Kossuth La'sos-utca 9.

Képviseelőket
keresünk
Arad, Brasov, Cluj, Sibiu, Oradea-Mare, Satmar és Timişoara részére.
Sürgős ajánlatokat kérünk
Richter L. és Fiai,
fuvarlevelei-felülvizsgáló iroda, BUDAPEST, VI. Andrássy-ut 6. Helyiséggel rendelkező előnyben. 13694

Belvárosban
435 □-öl területen fekvő 2 ház:
1 teljesen elkülönített 4 szobás modern uri
magánház
és több kis lakással beépített házastelek eladó. Építkezésre, nagyobb ipari üzem, raktárak részére kiválóan alkalmas. Nagy pincobhelyiségek. Megtekinthető hétfőtől, d. u. 3-5. Str. Cosbuc 7. (Wesselenyi-u.) 1943

Micálacan
volt BÖHM-féle nagy üzlet trafikadás, korcsma, tekepálya, kerthelyiség, pékműhely, istállók nagy kövezett udvarral, kényelmes
3 szobás lakás,
mosókonyha, disznó-öl, fűtőlő, kútnál egzisztencia más vállalat miatt szabadkézből eladó házzal együtt.
Érdeklődni az üzletben a tulajdonosnál.

1 mtr. 150 cm. széles tiszta gyapju női kelme 1 mtr. selyem marocain... Lei 250.—
kostümre és kabátra ... Lei 195.—
1 mtr. 150 cm. széles spricoelt férfi 1 mtr. mosó marocain ... Lei 45.—
angol szövet ruhára és felöltőre Lei 250.—
1 mtr. 120 cm. széles liberti selyem Lei 295.—
Kötött selymek minden színben, óriási választékban. Fátyol és muszlin harisnyák óriási választékban kaphatók.

„ORIENT“
divatáruházban

Bulev. Reg. Maria (Salacz-u. sarok.)

Dijtalan moly elleni biztosítást nyer! **Beregszászy Lajos**

törvényszékiileg bejegyzett asztos cégnél Str. Embesca (Deák F.-u.) 31., aki 800 leien felüli rendelést tesz, megvizselt szőrmei javítása, átalakítása v. festése céljából. — Továbbá ez üzlet több millió biztosítással és tüstentes helyiséggel van ellátva. 1658

Utlevélekre vizumot 55 Leiert leggyorsabban **KELET-hírlapiroda szerez, Str. Alexandri Salacz-u 1**

Alkalmi ajándékok;
zsebórák, fali-, inga, irodai és ébresztő órák, ugyazintén ékszerök legjobb minőségben és a legolcsóbb áron:
Csáky órák, ékszerész és vésnöknel
a városházával szembeni épületben! Elsőrangú sajtó orásműhely, vésnök-műterem. 13616
Aranyat, ezüstöt legmagasabb áron vesz!

FELTER TERÉZ
kozmetikai intézete ARAD, 15679
Strada Matianu (Furray-u.) 4.
Hajszálak végleges eltávolítása, arcápolás.
Hölgyfodrászat, hajfestés, manikűr.
**Legmodernebb és leg-
elegánsabb fagonck:**
Schäffer & Cristea
Arad, Bulev. Regina Maria 25. készülök.
Szolid és pontos kiszolgálás!

„IDEI”
szállítás vállalat Aradon.
saját teherautóján
ORADEA-MARE—ARAD (Lei 1.10)
ARAD—TIMISOARA (70 bani)
Szított legelőnyösebben
áruszállítást eszközöl.
Telefon 305. és 306. 1638

Épületi bádogos
új munkákat és javításokat legolcsóbban
készít 1582
Sztojka Kálmán
bádogos mester Str. Bratianu 21. Wellzer-u.19.

Saját készítésű férfi, női és gyermek-cipők, szandálok, fehér cipők legolcsóbb áron szerezhetők be
CZERNOCZKI
cipőüzletében, strada Marasesti 7. (Kossuth-u. 3.) 1701

A szab. lugojl hornyolt cserép
vagyontételekben azonnali szállításra kapható 1693
Stefán Henrik,
Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 2.

Szőlőpótláshoz alkalmas
Duspyökerü Szőlőoltvány
és
Gyökerez Riparia Portalis kapható 13829
WINKLER JOZSEF oltványtermelőnél
Arad, Str. Consistoriului (Batthyányi-u) 11

Cooperativa Reuniunea de Pestrare si Ajutorarea din Chisinau-Erdeis. — Kisjenő-Erdőhegyi Iparosok Takaré- és Segélyegylete mint Szövetkezet.

CONVOCARE.
Prin aceasta invitam cu tot respectul onorabilii membrii si societati cooperativa industriasilor din Chisinau-Erdeis
ADUNARE GENERALA ORDINARE
ce se va tine in sala sedinta la 15. Aprilie 1923. ora 11 a. m.
OBIECTE:
1. Contul de inchiere din anul 1922.
2. Darea absoluturului obicinuit.
3. Alegerea directiunii pe 5 ani.
4. Alegerea alor membrilor in comitetul de supraveghere.
5. Eventuale propuneri.
Chisinau, la 12. Martie 1923.

Activa — Vagyon

Casa in numerar — Pénztár-készlet	4299.42
Obligatie — Kötelezvények	63840
Spesele mobiliare — Berendezési költség	39.70
Efecto propriu — Értékpapirok	2356.16
	70024.27

Chisinau, la 31. Decembrie 1922.
Domokos János, s. k. cassar — pénztárnok
ig. elnök. Reisz János, s. k. secretar — titk. igazgató.
Fon Sándor, s. k. director — igazgató.
Marlán Béla, s. k. director — igazgató.
Sübsemnátul comitet de supraveghere a anulat in ordine. — Alulírott felelősök bizgáltak s azt rendben le
Comisiune de supraveghere
Boros Károly, s. k. Cohn Ilés,

Brilliánsárut, gyöngyöt, platinát, arany, ezüst-
árukat és hamis fogsorokat magas áron vesznek **Zimmer** Arad, Str. Matianu.

Bruder Auto Garage, Lugoj.
Ajánl eladásra teljesen üzemképes, ujonnan lakkozott, bőrozott, teljesen felszerelt következő autokat:
AUSTRO-DAIMLER 6 üléses, 1921-es típus 35 HP, Bosch.
CASE 4 üléses, 1917-es típus 35. HP. Önindító villanyvilágítás.
HANSALLOYD 24 HP. 6 üléses.
BENZ 45 HP. levehető csukott karosszériával.
N. A. G. 2½ tonnás teherautó. — FORD normáltípus.
TOVABBA ELADÓ: Kinkorica morzsoló állítható francia kövekkel. Fali üzemcsavattyú motorhajtásra. — **ÁLLÁST NYER:** Fényező és nyerges, ki automunkákhoz teljesen ért és önálló munkás. Soffeur, aki a szereléshez ért. 1763

Dumitriu Anastasiu cégnél
Aradon, Bulevardul Regele Ferdinand 1/a)
Allandóan kapható:
„Destree” jegyü Belga ultramarin és kékítő
Belga kávépótlék
Franck kávé. 13088
Bor- és szőlőgazdasági gépek, géprészek és anyagok.

Friss és kellemes ízű
Csukamájolaj
most érkezett, ára egy nagy üvegeknek 35 Lei. 12061
Asztmás betegnekél
rögtöni könnyebbülést idős elő az „Asztma” cigaretták 24 db. 10 L.
Ha tyukszeme
fáj és gyötri a kin, legjobb gyógyszer az **Anagalin** 1 üveg 10 L.
Kapható:
Hajós gyógytárban
Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Érkezett: Pászit fűmag kertek, parkok díszítésére, mes Turkesztán és vér görögdiunye agok, korai vetni való vajborsó, caraj, braunschweig-i káposzta, lenmag, here, luerna, búkköny, remek édes mes paprika, legfinomabb ojtó viaszok dohozokban legolcsóbban 1918
Írdős Pál fűszerkereskedő cégnél
ad, Plata Avram Iancu 3. (Szabadság-tér).

JEANETTA MOHR
fog. fogtechnikus.
Arad, Luther-tér 1.
Rendel 8-12, 2-7-ig.
Műveken osztrák és szegényeknek ingyen fogszívás. 12061

gy elsőrangú szabász,
aki a férfi szabáshoz és női angol szabáshoz ért.
Első Aradi Verseny szabáságba felvétetik. Személyes bemutatkozás este 6-7-ig, vagy ajánlatokat az Első aradi versisabáság, Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. címre kérünk. 13094

Házeladás.
Aradon a Strada Coasei (Kasza-u.) 41. számú ház eladó.
Feltételek megtudhatók **dr. Barabás Béla** aradi ügyvéd irodájában Strada Cloșca (Szent-László-utca) 7. szám, vagy ott a helyszínen **Takács Ferenc** házkezelőnél. 1912

Nem is hiszi
milyen megrönyebbülést nyuj sok viszontagságunk közepette a
DIANA
sósorszesz
állandó használata. Szervezetünk állandó képességet már kora ifjuságunktól fogva ápolnunk kell. Semmiféle szerrel sem érhetjük ezt el oly biztosan, mint a 13678
DIANA
sósorszeszszel.

Kardos B. Dezső gőzfavágója és fakereskedése ASTRA motorgyárral szemben
Elsőrangú búkk és cserhasáb tűzifa őiben és aprítva. Hiteles hdmérlegelés. Száraz asztalos és építőanyag állandóan raktáron. Telefon 838. szám. 13749

Apró hirdetések

Uzletek.

KIADÓ száraz pince vasut állomás mellett. Érdeklődni lehet Salamonnál, Bul. Carol 79. 1934

MESZKÖBÁNYA, mészégető kemencékkel 10 évre bérebe adódik. Haász-iroda, Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 13521

VENDÉGLŐ gyárak közelében, lakással, 50 ezer Leiert sürgősen eladó. Haász-iroda, Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 13521

Ellátás.

URINÓ elvállal hivatalnoknót 1200 Leiert teljes ellátásra. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1956

Különféle.

ASZTALOS MŰHELY 10x8 méter belvilággal, 200 □-li telekkel együtt eladó. Str. Doamna Purgly L-utca 127. 1959

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarcz műszerész, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 13641

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elajánlható varró- és szabásati tanfolyam van Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. emelet udvari feljárt. 12971

RAKTÁRHELYISÉGET istállóval keresünk. Cim Kelet hírlapiroda. 13095

ELSŐRENDŰ Arad határában lucerna ez évi termése 1000 □-ként kiadó. Cim Haász-iroda, Str. Románului (Zrinyi-utca) 6. 18521

FŐPOSTÁVAL SZEMBEN utcai fronton pince és kapualla kiadó. — Értekezni ugyanott Uranusnál. 13019

GYERMEKSZERETŐ családnak kiadnám kisfiamat, esetleg örökbe is. Cim 2 kiadóban. 1930

ENGEL Gyors- és Gépirőiskolája

Bul. Dragălea (Apponyi-körút) 8. Uj 3 havi tanfolyam folyó hó 15-én veszi kezdetét, melyben tanít: könyvvitelt, gyors- és gépirést, levelezést, számítást, valamint irodai munkálatokat. Nappali és esti tanfolyam. Beiratkozás: naponta d. e. 10-12-ig. **Engel.** délután 3-5-ig

Két fiatalember

keres azonnalra teljes ellátást legmagasabb bért fizetünk. Címek a kiadóba kéretnek.

Friss kátrány

kapható waggon és hordótelekben. **Leitner Endre mérnök** ARAD, Piața Mihail Viteazul No. 18. 1958

Alkalmi eladások.

Bér- és magánházak. Üzletházak. Gazdálkodásra alkalmas házak, 3-6 szobás lakásokkal. Gyáralapításra alkalmas házak és telkek. Kisebb és nagyobb malmok, 300 ezer Leitől 2 millió Leitig. Szőlők a hegyalján 1 holdtól 20 holdig, kolnával és felszereléssel. Vendéglők. Fűszerüzletek. Élelmiszerüzlet piactér közelében eladók. Eladó ingatlanok előjegyzését, legelőnyösebb feltételek mellett elfogadom. **Haász-irodája** Str. Románului (Zrinyi-u.) 6. Magyar-ház.

„PÂRNEAVANA“ Soc. Cooperativă de Aprov. și Consum în Arad.

Convocare.

Domnii membrii ai Cooperativei „Pârneavana“ prin această se invită la

I-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Arad, la 15 Aprilie (Duminica Tomi) după amiazi la 3 oare în sala primăriei.

În caz când la această dată nu se va întruni numărul de membrii provăzut în statute, adunarea se va ținea țără alta convocare Duminică, în 29 April a. c. la aceeași oară și în același loc, oricare ar fi numărul membrilor prezenți.

Calitatea de membru se va dovedi cu „livretu.“

OBIECTE:

1. Raportul consiliului de Admție, a Comisiei Cenzorilor și aprobarea Bilanțului.
 2. Deciderii asupra împărțirii veniturii curat.
 3. Budgetul anului 1923.
 4. Alegerea alor 9 membri în consiliul de Administrație, a 3 cen-zori ordinari și 3 suplenti.
 5. Propuneri.
- Arad, la 28 Martie 1923.

Consiliul de Administrație.

Bilanț. Incheiat la 31. Decembrie 1922.

Caasa „A“	5809 37	Capital	30030
Dep. B. „Victoria“	8817 80	Garanții	7130
Mobilier	41826 40	Cent. Coop. Sătești	93500
Imobil... ..	90000	Impozite de plată	164
Cop. Fed. „Aradul“	1106 80	Cheltuieli de plată	200
Dep. B. Centrală	499	Deb. și Com. de plată	500
Marturi inventar	28124 64	Amortizarea imobil.	40000
Cereale inventar	58018	Amortizarea mobilier	20000
		Fond deprecierea mărf.	3000
		Profit și Pierdere Beneficiu net	32178 01
	226702 01		226702 01

Arad, la 31. Decembrie 1922.

Consiliul de Administrație:

George Popovici, m. p. președintele consil de Admție. Vichentie Gulea, m. p. Zenovie Vostinar, m. p. Ilie Demian, m. p. Nicolae Peolcan, m. p. Petru Gligorescu, m. p. Sava Pasou, m. p. Gheorghe Dehelean, m. p. Mihail Ursu, m. p.

Comisiunea Cenzorilor:

Petru Zetiu, m. p. președinte. Gheorghe Popovici, m. p. Dimitrie Măcean, m. p.

Raportul comisiei Cenzorilor.

Onorată Adunare Generală!

În conformitate cu dispozițiunile Art. 45 din statutele noastre în decursul anului 1922 am revidat de mai multe ori atât registrele cât și măturile din prăvălie aflându-le în ordine. Am cenzurat și bilanțul anului din gestiune și lam aflat întru toate exact. În baza acestor constatări propunem onoratei adunari generale spre primire și aprobare „Bilanțul“ și Contul. Profit și Pierdere. În urmă rugăm. Onor. Adunare Generală să binevoiască a da atat consiliului de Administrație cât și Comisiei Cenzorilor absolutul necesar. Arad, la 28 Martie 1923. 19420

Comisia cenzorilor:

Gheorghe Popovici, m. p. Petru Zetiu, m. p. președinte. Dimitrie Măcean, m. p.

Figyelem!

Figyelem!

Gartner és Póka

villany-, vízvezeték- és csatornázási berendezők

Strada Brătianu (Weitzer János-utca) 2. szám. (Minorita-palota.)

Vállalják minden e szakba vágó munkák átalakítását, javítását, készítését pontos kivitelben, jutányos árért. — Gáz fürdőkáthák fűtésre szakszerűen átalakítatnak. — Tervek és költségvetések díjmentesek.

„LUX“ tükörlámpák vállalata Timișoara keres: Szobon, Hunyad, Alsófehér, Torda-aranya, Kolozs, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Maramaros, Szatmár, Szilágy, Bihar, Arad és Krassó-Szörény megyék városai részére. 13655

ügyes, megbízható, helyiügynököket.

Érdeklődni elektrotechnikai vállalatnál Timișoara II. Bulev. Reg. Maria 9. Telefon 13-02. **Izsáki és Révész**

Csodás hatású arcszépítő és finomító a **Földes MARGITCREME és MARGITSZAPPAN** Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után szüntet szep-lőket, májfoltokat, bőrkiütéseket, rán-cokat, redőket és minden bőrbajt. Az arc pár napi használat után üde, ham-vas, rózsás lesz. 13595 **Dr. Földes és Hehs Margitcreme gyára** Budapest, I. Bertalan-utca 26. Arad—Uj-Micalaca. 13595

Értesítés!

Mélyen tisztelt vevőim szives tudomására hozom, hogy az idén

szörme ruhák

nyári gondozását betegség miatt nem vállalhatom. Ellenben minden-nemű javításokat, alakításokat ol-
eső áron eszközölöm.

Tisztelettel

Mayer Miklós

szücs. 1921

Z. Joanovits Teréz

szücs

ARAD, Strada Mocioni 14 (Orczy-u. 6., volt Marossy-ház)

Elvállal mindenféle **szörme tárgyak** mely elleni megör-zését. 1922

Tűzkár ellen minden darab tetszés szerinti értékben biztosítatik.

Szörme munkát olcsón vállal.

Zágonyi István szücs

a beálló meleg időnyre szörme dolgok mely elleni megóvását elvállalja.

Strada Consistorului (Batthányi-
tica) 17. sz. mellett.

Biztosítva „Lloydul 1820
Román“ biztosító intézetnél.

Malomhenger rovátkolást vállal, szalma és törekrázó tengelye-
ket, valamint öntvényeket rövid idő alatt szállít. 1920

Raktáron tart:

Uj és használt 6-8-10-14-16, 20-24 HP benzín motorokat, to-vábbá 6-8-10-18-24-30 HP. nyersolajmotorokat, valamint 6-8 HP. cséplő garnitúrákat.

Aradi Vasipari R. T.
Vasöntöde és Gépgyár Arad.

Friss tej

naponta 8-11-ig kapható a 13095

Tejcsarnokban.

Saját termésű hegyaljai

ó- és uj bor

palackozva KAPHATÓ:

Dr. Veicsov Géza

szőlőbirtokosné 1939
Arad, Str. Dr. Ratiu (Sároosi-u.) 7.

Első aradi verseny-úriszabóság. Str. Alexandri (Salacz-u.) I. Készít elegáns férfi öltönyöket, angol raglánokat, eredeti skót és angol szöveteiből. Modern szabás, pontos kiszolgálás.

Apró hirdetések.

Levelőzés.

"KABALA" jellegre levél van a jelzett helyen. 1946

URIMBER barátságát keresi szolid úriszabóság, ki 6t szerényen támogatná. Levelét "Allandó barátság" jellegre a lapban jelezve a kiadóba küldje. 1953

Alkalmazás.

JOLFOZO szakácsnő jó bizonyítvánnyal felvételek. Cim a kiadóban. 4000

KISZOLGALO LEANY a papírszakmából felvétetik. Cim a kiadóban. 1394

PERFEKT KÖNYVELŐ, román, magyar, német gépiró magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 1895

JÓIRASU irodai gyakornok felvétetik Ehrenfeld fűszernagykereskedésben. 1905

VIDÉKRE magyar úri háza szakácsné keresetlik. Cim a kiadóhivatalban. 1904

TISZTESSEGES gyermekszertő leány felvétetik Földes Gézániál, Str. Románulul (Zrinyi-utca) 3. átjáró ház. 13095

GYERMEKSZERETŐ szobaleány felvétetik. Pollák borkereskedő, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 10. 13094

JÓL ÍRÓZÓ mindenre kerestetik könnyű helyre. Braun festéküzlet Buiev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 7. sz. 1925

HAZMESTERPAR gyermektelen kerestetik, szerény lakásért és fizetésért. Az aszonytól takarítás kívánatik. Cim: Haasz-iroda, Str. Románulul (Zrinyi-utca) 6. 13521

JÓ LELKÜLETŰ, megbízható, magányos nő, ki a gazdasághoz is ért, házfőnök, vagy egyéb bizalmi állást is elfogadna. Baroth, Strada Consistorului (Batthyány-utca) 31. 1932

PERFEKT szobaleány kerestetik azonnali, vagy későbbi belépésre. Str. Ghiba Birta (Varjassy József-utca) 22. 1941

FUSZERKERESKEDŐ SEGÉD, ügyes, gyakorlott detalista felvétetik. Román és német nyelvtudás megkívánatik. Cim a kiadóban. 1942

MINDENNEMŰ adóvallomások kitöltésért (elintézésért) vállalom. Str. Vicentii Babes (Kiss Ernő-utca) 9-4a) sz. 1950

ÉRETTSÉGIZETT, irodai gyakorlattal bíró irodista nő állást keres. Szíves megkereséseket "Török" jellegre a kiadóba kéretnek. 1948

NŐI kalapok formázását, bármily színre festését legolcsóbban vállalom. Strada Bucur (Eötvös-utca) 6. 13227

ELSŐRENDŰ férfi fehérnemű varrónő felvétetik. Str. 29. Decembrie (Haasz-utca) 5. 13095

ÜGYES varrónő angol munkára felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 18227

NOILERN házamester felvétetik. Bul. Reg. Ferdinand 13. 1961

Vétel és eladás.

VALÓDI cérna flor női harisnyák (fekete, barna és színes) 65-75 Leig kapható Strasser divatruhazában, szemben a Lutheránus-templommal. 1796

ELADÓ hatos Nicholson cséplőgarnitúra. Cim a kiadóban. 1947

FÉRFIRUHÁK, keménykalap, fűrdőkád eladók. "Novum" Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 13474

HÁROM MÉTER Tapesztin futószőnyeg lenvászon és lendamaszt ágyneműk. Lepedő, 6 személyes abrosz, szervettek, store. 1700-ik évből festmény, 50 darab vadász reprodukció, pipur-asztalterítő, antik pohár, fekete csipke ernyő, gobelin képek ónna-ezüst keretű tükör-szobrok, dísz tárgyak, 2 méter kék csipkefelme, stb. eladó. Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-utca 23.) szám I. em. jobb. 1000

TÖLGYSZÖLÖKARÓ 7' ezrenként 2200 Leiert waggon'átelekben kapható. Cim a kiadóhivatalban. 1951

MIELŐTT BARMIT venne, vagy eladna, forduljon a "Megbízás" vállalat Str. Horia (Széchenyi-utca) 2. irodájához, előjegyzünk minden ingatlan és ingóságot, nagy választék belvárosi magán- és bérlházak, üzletek, korcsmák, vidéken házak, üzletek és szőlőkben. 13738

VILÁGOS, modern hálószobák 9000 és 12.000 Leiert eladók. Uranus-iroda, főpostával szemben. 13019

EBÉDLŐSZERVIZ, hat személyes 1200, egy csipkekor 600, gyermek paplan 350, két ágyra finom huzat 4500, karisbadi ebédlőszerviz 12 személyes 4500, lovaglónyereg 2500, könyvszekrény 800, vízmentes ponyva 1200, két mokkát angol fotel 5000, zongora automata 8000, ebédlőszobák 12.000, fekete zongora 20.000 Leiert eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 13019

MAGYAR adóvallomási levek kaphatók Stéfán Avra kereskedőnél Str. Cogalniceanu 58. (Mikes-utca.) 13227

EGY szoba butor eladó. Str. Ciorgariu (Vécsy-utca) 4. udvarban balra. 1984

AGY és pehely tollat megvételre keresek. Bul. Regele Ferdinand 18. 1960

SZABÓ VARRÓGEPEKET megvételre keresek. Készletekkel felvétetek. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 42. II. 10. 1985

HÉT DARAB 300-125. méretű új acél redőny, előnyös árban eladó. Str. George Lázár 6. (Simonyi-utca 13.) 1955

MODERN HÁLÓSZOBA — Komplet — kiluzós asztal és négy székek egyútt 9 ezer Leiert eladó. Cim Sambura műszerezésnél, Strada Mărășești 6. (Kossuth-utca.) 1945

SZÖVETEK, mosók, vásznak, női kalapok olcsón, Posch divatüzletben Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) kaphatók. 1900

UNDERWOOD írógép, nagyon keveset használt, jutányosan eladó. Szeged, Piata Luther-tér. Telefon 111. 1908

HUSZUZÓGÉP használt, de jókarban, megvételre kerestetik. Barát Ernő mérsáros, Cristor, Hunyad megye. 1913

EIKÖLTÖZÉS MIATT mindenféle butortárgyak sűrűsége eladók. Calea Aurel Vlaicu (Pécska-ut) 29. 1914

TÜZIFA 320 erdei méter eladó. Értekezni Angyal Mihály Revetis, Arad megye. 1915

ELADÓ egy fagyaltos aparát öt porcellán edényvel, majdnem új és egy koscs. Cim a kiadóban. 1917

TÖRMELEK, elhordható. Virágágyak alkalmas. Strada Popa (Ferdinand-u.) 1. 1929

ELADÓ 12-ös ezüst evőeszköz, amsztr, női ruha, kosztium, 6 személyes abrosz. Str. Mocioni 37. (Orczy-utca 14.) 1928

ÜZEMKÉPES Hoffner és Schranitz cséplőgarnitúra felszereléssel olcsón eladó. Cim Nádor, Strada Spiru Gheorge (Akác-utca) 10. 13095

KERESEK 10-12 loerős benzínmotort és hozzávaló malmot, cséplőt. — Kiseb ház eladó, esetleg lakással. Cim a kiadóban. 1949

SVEICZI HIMZŐSEK és betétek fehérneműre nagy választékban érkeztek. Varrónőknek: 10% engedmény. Hoffmann Sándor csipkeáruház Arad. 1938

EGY három ajtós szekrény, két 3 méteres válaszfal eladó. Str. General Grigorescu (Tabajdy K-utca) 1. sz. 1940

ELADÓ az egyik legforgalmasabb utcónál egy fából készített udvari műhely helyiség. Asztalosnak, kárpitosnak, ügyesnek alkalmas. Cim a kiadóban. 1944

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, blyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Telefon 385. 13629

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők, háló szobák, valamint kárpitos árak olcsó áron kaphatók. Wiegendorf, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Iron Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39 sz. 10655

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

URISZOBA vadonatúj, elegáns, angol klub bürgermíturával eladó. "Salon Artistique" (Fischer Eliz-palota.) 13576

KITŰNŐ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. Telefon 385. 13625

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sűrűsége keressünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kituzunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

OPYINGOFFICE leíró, sokszorosító iroda. Körlevelek speciális gépeken készülnek. Szegedű írógépvállalata Strada Luther 1. Telefon III. 13731

CSOMÁGOLO PAPIROK TEKERCSEBEN és levekben legolcsóbban kaphatók Knieszer papirkereskedőnél, Str. Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

FATYOL harisnyák minden divatszínben legolcsóbban Dama harisnya áruházban Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. 13084

BURGONYA legelső rendű jutányosan kapható. Piata Avram Iancu (Szabadságtér) 9. pincében, Grosz Jenőnél. 1683

HAJAT veszek. Fischer, modern hajmunka vállalata Str. Mărășești (Kossuth utca) 58. 1702

JUMPER horgoló és kötőselymek, bluzpamutok megérkeztek. Modern előnyomda. Erneszt kézimunka üzlet, színház mögött. 1795

ELADÓ egy nagy kétajtós mérsáros jég-szekrény. "Mignon" csokoládégyár, Bul. Regina Maria 21. 1897

ADOK ÉS VESZÉK antik butorokat, modern ebédők, háló, uriszoba, irodai berendezést, ír- és varrógépet, pénzszekrényt, szőnyeget, festményeket, tikröket, zongorát. Garai butorüzlet, Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 747

PORTALE rotókkal és egy rotós üvegajtó eladó. Cim a kiadóban. 1883

Ingatlan.

STR. ROMÁNULUI (Zrinyi-utca) 3a) sz. ház 25 méteres pincével, mely raktárnak, bornak, vagy üzletnek alkalmas, eladó. — Str. Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 10. sz. ház modern lakással, jóhírű vendéglővel eladó. — Értekezni ugyanott háztulajdonosnál. 1865

ELADÓ uriház nagy kerttel Sága, Trefort-utca 56. szám. 1878

HAZÁT, birtokát, szőlőjét, üzletét leggyorsabban eladja Szirmai, "Novum" adásvételi irodája Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 23-14. 13471

ALKALMI VÉTELEK! Kisebb magán- és bérlházak, üzletek, vendéglők olcsón eladók. Bővebbet Lukácsnál, Str. Popescu (Edelspacher-utca) 20. 1921

ELADÓ ház lakással, amely áll 624 m²-ől telekből, nemes gyümölcsös kerttel. Str. Capitan Ignat (Kapa-utca) 42. 1933

MALOM, 2 kőpárral, szivógáz motorral, vízhatásra átalakítható, 3 hold földdel, lakóházzal, halastóval. — Cséplőgarnitúrák, mozi felszerelések, kerékpárok, sűrűsége eladók. Megbízott "Argus" iroda, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 13420

MAGÁNHAZ Calea Aurel Vlaicu (Pécska-utca) 3 hold szántóval, 2 hold szőlővel, gyümölcsösökkel. — Hegyalján 5 hold szőlő villával. — Cuvinban 7 hold szőlő villával. — Sirian 2 hold szőlő 30.000 lei. — Arad környékén tanyák és több birtokok eladók. Bővebbet "Argus" irodában Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 13419

STR. Dr. ROMUL VELICIU 26. (Lipót-utca 24.) számú ház lakással eladó. 1936

HÁZ két üzlettel, 3 szobás lakással. Biztos egzisztencia. — Ház fűszerüzlettel, nagy jövedelmet hozó iparvállalattal, 3 szobás lakással. — Bérlház fűszerüzlettel 2 szobás lakással. — Vidéki ház fűszerüzlettel, 75 ezer Leiert sűrűsége eladók. Haasz-iroda Str. Románulul (Zrinyi-utca) 6. (Magyar-ház.) 13522

KÉTSZAZ KAT. hold föld Arad megyében 4000 Leiert holdanként sűrűsége eladó. Haasz-iroda Str. Románulul (Zrinyi-utca) 6. (Magyar-ház.) 13521

ELADÓK. Belvárosi ház 4 szobás, fűdősobás lakással. — Magánház 3 szobás lakással, nagy kerttel. — Magánház 4 szobás lakással 160 ezer Leiert. — Új ház 4 szobás lakással, fűdősobával. Mind azonnal átvehető. Haasz-iroda, Strada Románulul (Zrinyi-utca) 6. (Magyar-ház.) 13521

SIBISBEN (Borossobesben) 193. számú ház 4 utcai szobával, több melléképületekkel, nagy udvarral, azonnal elfoglalható lakással, sűrűsége eladó. Értekezni Utvinis (Ötvenes) állomásnál. 1952

MODERN magánház 3 szoba, elő- és fűdősobás lakással eladó. Ormay Norbert-utca 2. (Wagongyár közelében.) 1953

BIRTOKOK agrármentesek Aradhatárában 65-45-51 hold tanyával, Arad megyében 210-320 hold. — Szőlők a hegyalján 2-6 holdig olcsó áron. — Magán- és bérlházak a bel- és külvárosban lakással együtt eladók. Savoy-cég (fiuke-kereskedelmi iskola mellett.) 13788

MODERN magánház, három szobás lakással eladó. Cim a kiadóban. 1962

Apróhirdetéseket lásd a 11-ik oldalon

Brilliansárut, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árukat és hamis fogszeroakat magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad.